

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

انتخاب صحابان

| جلد ۶ |

| همه با هم |

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی
حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی)
درباره‌ی وظایف عموم مردم در انتخابات

دفتر مطبوعاتی دفتر آیت الله العظمی خامنه‌ای

مؤسسه پژوهشی فرهنگی
دفتر مطبوعه و نشریات آیت‌الله العظمی خاتمی (مدظله العالی)

انتخاب‌صالحان

| جلد ۶ |

| همه با هم |

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی
حضرت آیت‌الله العظمی خاتمی (مدظله العالی)
درباره‌ی وظایف عموم مردم در انتخابات

ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی
(وابسته به مؤسسه‌ی پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی)

نسخه الکترونیکی

هرگونه بهره‌برداری بصورت چاپ و تکثیر ممنوع می‌باشد.

تهران، خیابان جمهوری اسلامی، خیابان دانشگاه جنوبی، کوچه‌ی عطارد،
شماره‌ی ۷ - تلفن: ۶۶۹۷۷۲۶۸ - ۶۶۴۰۵۱۰۰
مرکز پخش: ۰۹۱۹۵۵۹۳۷۲۲ - ۶۶۴۸۳۶۹۵ - سامانه پیامکی: ۱۰۰۰ ۲۰۱۲۰
پست الکترونیکی: <http://Book-Khamenei.ir> - Info@Book-khamenei.ir

مقدمه

انسان و نظر او در جهان بینی اسلامی از جایگاه والایی برخوردار است و از اینجاست که رأی مردم در مباحث سیاسی اسلام، نقش اساسی و تعیین کننده دارد. می توان با نگاه به سیره ی سیاسی پیامبر اکرم و امام معصوم (علیهم السلام)، شواهد فراوانی برای این امر پیدا نمود. اگرچه مشروعیت حکومت اسلامی از ولایت الهی نشأت می گیرد اما مقبولیت آن همواره نیازمند حضور مؤثر آحاد مردم است. از سویی دیگر اصل حضور مردم است که به تشکیل حکومت می انجامد و مردمنده که در مواقع لزوم، پاسداری نظام را برعهده خواهند گرفت.

نگاه به مردم و اهتمام به آرای آنان، از شاخصهای مکتب سیاسی حضرت امام خمینی (ره) است و از این روست که پس از سقوط رژیم منحوس شاهنشاهی، اولین اقدام امام بزرگوار ما مراجعه به آرای عمومی بوده است.

۶ انتخاب صالحان (همه باهم)

رژیم پهلوی و سلسله‌های پیش از آن، کوچک‌ترین سهمی را برای نظرات آحاد جامعه قائل نبودند و انتخابات آن دوران بیشتر پوششی بود بر تن استبداد شاهان. بسیاری از مردم از آمد و شد نمایندگان اطلاعی نداشتند و در طول عمر خود یک بار هم صندوق رأی را ندیده بودند.

با پیروزی انقلاب اسلامی نگاه ملت ایران به سیاست تغییر کرد و حضور در صحنه‌های سیاسی به عنوان یک وظیفه‌ی شرعی قلمداد گردید. اعتماد مردم به نظام اسلامی باعث شد که نصابهای بسیار چشمگیر و کم سابقه در پای صندوقهای رأی شکل گیرد. اکنون نظام مقدّس ما از مردمی‌ترین حکومتهاست. در این نظام حتّی رهبر جامعه با واسطه انتخاب میگردد و از رأی مردم به عنوان حقّ الناس صیانت میگردد.

شایان ذکر است که بین انتخابات در جمهوری اسلامی و انتخابات در دیگر حکومتها تفاوت جدّی وجود دارد. انتخابات در بسیاری از نقاط جهان، جنگ بر سر قدرت است در حالی که انتخابات در نظام اسلامی، رقابتی برای دست‌یابی بهترین فرد برای مسئولیتهاست.

بر این اساس است که باید انتخابات تراز جمهوری اسلامی برخوردار از ویژگیهای خاص خود باشد. در این عرصه هر یک از افراد مؤثر در امر انتخابات وظایفی را برعهده خواهند داشت. در بیانات رهبر معظم

انقلاب اسلامی (مدظله العالی) به روشنی وظایف هر یک از افراد، اقشار و نهادهای مرتبط با انتخابات مشخص شده است.

انتشارات انقلاب اسلامی در آستانه‌ی انتخابات دوره‌ی پنجم خبرگان رهبری و دوره‌ی دهم مجلس شورای اسلامی، مجموعه کتابهایی را در موضوع انتخابات و با بهره‌گیری از بیانات رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) تدوین نماید. این مجموعه شامل نه جلد است که هر کدام از آن، سهمی را در تبیین نظریه‌ی انتخاباتی معظم له خواهد داشت. سرفصلهای کتابهای مجموعه به شرح زیر است:

۱. واجب سیاسی (بیان اهمیت انتخابات، انتخابات مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی)
۲. راه و اصول امام (بازخوانی خط امام برای سنجش عیار احزاب و جریانهای فعال در انتخابات)
۳. خوابهای بی تعبیر (شرح توطئه‌ها و برنامه‌های دشمنان برای انتخابات)
۴. اصولگرای اصلاح طلب انقلابی (به منظور بازخوانی شاخصهای جریانهای وفادار به نظام)
۵. مجری و ناظر (شرح وظایف وزارت کشور و شورای نگهبان)
۶. همه باهم (شرح وظایف عموم مردم در انتخابات)
۷. تکلیف نخبگان (شرح وظایف نخبگان و خواص در امر انتخابات)

۸ انتخاب صالحان (همه باهم)

۸. ویژگیهای نماینده‌ی صالح

۹. الزامات داوطلبی (شرح وظایف نامزدها و بایدها
و نبایدهای رفتاری آنان در ایام انتخابات)

ومن الله التوفيق

فهرست مطالب

حضور گسترده؛ در درجه‌ی اوّل اهمّیت	۱۳
ضرورت شرکت همه‌ی سلیقه‌ها در انتخابات	۱۳
ضرورت رعایت موازین شرعی در معرفی کاندیدای مورد نظر	۱۴
ضرورت دقّت در انتخاب اصلح	۱۵
ضرورت پرهیز از آفتهای انتخابات	۱۶
اهمّیت سلامت رقابت انتخاباتی	۱۷
لزوم اعتماد به مجریان و ناظران انتخابات	۱۸
ضرورت سهیم شدن همه‌ی نخبگان و گروهها در برگزاری پرشور انتخابات	۱۹
ناصحیح بودن متهم کردن دست‌اندرکاران انتخابات	۲۰
اهمّیت انجام انتخابات پرشور، بانشاط، آرام و متین	۲۱
ضرر فضای خشونت سیاسی و تشنّج سیاسی و نفرت برای انتخابات	۲۳
لزوم پاسخگویی در برابر خداوند به‌خاطر انتخاب یک فرد	۲۵
تذکّر به افراد وسوسه‌برانگیز و شایعه‌پراکن دربارهی انتخابات	۲۶
انتخابات؛ مسابقه‌ای برای خدمت و نه برای کسب قدرت	۲۹
ضرورت حفظ سلامت فضای انتخابات	۳۰
القای بحران در کشور؛ از توطئه‌های استکبار برای انتخابات	۳۱
شرایط تحقق یک انتخابات سالم	۳۱
ضرورت تمکین همگانی در برابر نظارت‌های شورای نگهبان در انتخابات	۳۲

۱۰ انتخاب صالحان (همه باهم)

- ۳۳.....وظیفه‌ی مردم در گزینش حقیقی برای انتخابات
- ۳۳.....وظیفه‌ی قوای سه‌گانه در متعادل نگهداشتن فضای سیاسی کشور در موسم انتخابات
- ۳۴.....تفاوت گفت‌وگو با دعوای سیاسی
- ۳۵.....اهمیت خودداری از تخریب نامزدهای دیگر
- ۳۶.....لزوم هوشیاری همگان در برابر توطئه‌ی ایجاد ناامنی دشمن در امر انتخابات
- ۳۸.....لزوم برخورد با تخریب شخصیتها در موسم انتخابات
- ۳۹.....حرمت شرعی و عقلی تخریب کاندیداها و شخصیت‌های مذهبی و سیاسی
- ۴۲.....حفظ سلامت فضای انتخابات؛ وظیفه‌ی آحاد مردم
- ۴۳.....ضرورت پرهیز نیروهای لشگری و کشوری از دخالت در تبلیغات انتخابات
- ۴۴.....لزوم حفظ آرامش فضای انتخابات
- ۴۵.....وظیفه‌ی آحاد مردم؛ حفظ اتحاد و تحمل دیگران
- ۴۶.....مطلوبیت حضور در اول وقت برای رأی دادن در روز انتخابات
- ۴۶.....ضرورت قرار دادن انتخابات، به‌عنوان وسیله‌ای برای قوت ملی و نه تضعیف نظام و بردن آبروی ملت
- ۴۷.....امتحان الهی درباره‌ی نحوه‌ی رفتار در انتخابات
- ۴۸.....بداخلاقی طرفداران نامزدها؛ ناشایسته‌ی شأن ملت ایران
- ۴۹.....ضرر ترویج شایعه‌ی تقلب برای انتخابات و کشور
- ۵۰.....اهمیت هوشیاری نسبت به فعالیت‌های دشمن
- ۵۱.....وظیفه‌ی مسئولان انتخابات و مردم؛ رعایت دقیق قانون و تمکین در برابر آن
- ۵۳.....اهمیت حضور اول وقت در پای صندوق‌های رأی‌گیری
- ۵۳.....لزوم استفاده از همه‌ی حق در نوشتن نام تعداد نامزد مورد نیاز حوزه‌ی انتخابی
- ۵۴.....مطلوبیت کشیده نشدن انتخابات به دور دوم
- ۵۴.....لزوم پرهیز از فعالیت زود هنگام انتخاباتی
- ۵۵.....انتخابات؛ ابزاری برای بالا بردن توان کشور و نه قدرت‌طلبی

فهرست مطالب ۱۱

خائن یا غافل بودن اغتشاش‌گران در فعالیت‌های تبلیغاتی و انتخاباتی.....	۵۶
اهمیت امنیت انتخابات و حفظ صبر و وقار و گوش نکردن به شایعات.....	۵۷
لرزم هوشیاری از تبدیل انتخابات به مایه‌ی انشقاق.....	۵۸
اشتباه صدا و سیما در شروع زود هنگام تبلیغات انتخاباتی در سال ۸۸.....	۶۱
اهمیت ترمیم زخم‌های دوران انتخابات پس از اتمام رأی‌گیری ..	۶۲
شنبه‌ی پس از انتخابات؛ روز مهربانی و بردباری هواداران نامزد پیروز و دیگران.....	۶۴
مخفی بودن رأی رهبری.....	۶۴

حضور گسترده؛ در درجه‌ی اول اهمّیت

نکته‌ی اول این است که در درجه‌ی اول، گسترش مشارکت و حضور گسترده‌ی مردم در انتخابات اهمّیت دارد. شور انتخاباتی در کشور و حضور مردم پای صندوقهای رأی میتواند تهدیدهای دشمنان را بی‌اثر کند؛ میتواند دشمن را ناامید کند؛ میتواند امنیّت کشور را تأمین کند. ملت عزیز ما در همه‌ی نقاط کشور این را بدانند؛ حضور گسترده‌ی آنها در پای صندوق رأی، در آینده‌ی کشور تأثیر دارد؛ در امنیّت، در استقلال، در ثروت ملی، در اقتصاد، در همه‌ی مسائل مهمّ کشور تأثیر میگذارد. این نکته‌ی اول؛ که انتخابات باید به توفیق الهی، به کمک پروردگار، با همّت ملت ایران، با مشارکت گسترده تحقّق پیدا کند.^۱

ضرورت شرکت همه‌ی سلیقه‌ها در انتخابات

در انتخابات، همه‌ی سلیقه‌ها و جریانهای معتقد

۱. در حرم مطهر رضوی ۱۳۹۲/۰۱/۰۱

به جمهوری اسلامی باید شرکت کنند؛ این، هم حق همه است، هم وظیفه‌ی همه است. انتخابات مال یک سلیقه‌ی خاص، مال یک جریان فکری و سیاسی خاص نیست. همه‌ی کسانی که به نظام جمهوری اسلامی و به استقلال کشور معتقدند، به آینده‌ی کشور اهمیت می‌دهند، دلشان برای منافع ملی می‌سوزد، باید در انتخابات شرکت کنند. روگرداندن از انتخابات، مناسب کسانی است که با نظام اسلامی مخالفند.^۱

ضرورت رعایت موازین شرعی در معرفی کاندیدای مورد نظر

کسانی هم که می‌خواهند در این صحنه مطرح بشوند، یا کسانی را مطرح بکنند، مواظب موازین شرعی باشند. اگر شما خواستید کسی را معرفی کنید، او را معرفی کنید، ولی دیگری را نفی نکنید. هیچ‌کس، هیچ دسته و هیچ جمعی، نباید به خودشان اجازه بدهند که به کسانی که قبولشان ندارند، اهانت بکنند. شما یک دسته را قبول دارید، آنها را معرفی میکنید؛ دیگری هم دسته‌ی دیگر را قبول دارد، آنها را معرفی میکند. اثبات کنید؛ ولی نفی نکنید. نگذارید که جو جامعه، از این حالت صفا و یکرنگی و وحدت و یکپارچگی خارج بشود.^۲

۱. در حرم مطهر رضوی ۱/۱/۱۳۹۲

۲. در دیدار با فرزندان ممتاز شاهد، جانبازان شهرهای مشهد و تهران و استان کردستان، جمعی از دانش‌آموزان مدارس تهران و مدرّسان

ضرورت دقت در انتخاب اصلح

ملت باید تلاش خود را بکند، باید زحمت بکشد و دنبال اصلح بگردد. من مکرر عرض کرده‌ام که مسئله، مسئله‌ی دین و خدا و ادای تکلیف است. همچنان که اصل انتخابات یک تکلیف الهی است، انتخاب اصلح هم یک تکلیف الهی است. قبلاً هم گفتیم که تفاضل ولو کم باشد، در این قضیه بسیار است. باید بگردید، بین خودتان و خدا حجّت پیدا کنید؛ یعنی بتوانید از راهی بروید که اگر خدای متعال پرسید شما به چه دلیل به این فرد رأی دادید، بتوانید بگویید به این دلیل. بین خودتان و خدا، دلیل و حجّتی فراهم کنید و بعد با خیال راحت بروید رأی بدهید. مردم باید این کار را بکنند و ما هم از خدا می‌خواهیم و دعا و آرزو می‌کنیم که خدای متعال دل‌های مردم را به سمت نامزد اصلح - آنکه واقعاً صلاحیتش بیشتر است - هدایت کند. البته شورای محترم نگهبان، این چهار نفر آقایان را صالح دانسته است. لابد اینها در یک حد نیستند؛ بعضی صالح‌اند، بعضی صالح‌ترند. بگردید آن صالح‌تر را شناسایی و پیدا کنید و به او رأی بدهید. ... بحمدالله همان‌طور که گفتیم احساس میشود که مردم کاملاً با شور و شوق وارد شده‌اند. همین شور و شوق، بلکه بیشتر از این را تا روز رأی و لحظه‌ی رأی دادن حفظ کنید. بروید تلاش و تفحص خودتان را

بکنید، اصلح را بیابید و آن کسی را که فکر کردید اصلح است و بین خودتان و خدا حجت تمام شد، به او رأی بدهید و خاطر جمع باشید که تکلیفتان را انجام داده‌اید. این، آن چیزی است که همه باید به آن توجه کنند. هرکس هم که نتیجه‌ی آرا متعلق به او شد، خدای متعال این شاء الله کمک خواهد کرد، ما هم کمک خواهیم کرد تا بتواند وظایف خود را انجام دهد.^۱

ضرورت پرهیز از آفتهای انتخابات

البته آفتهایی وجود دارد؛ باید سعی کنیم این آفتها پیش نیاید. مردم ما و کشور ما از انتخابات سال هشتاد و هشت بهترین خاطره‌ها و بدترین خاطره‌ها را دارند. بهترین خاطره‌ها حاصل حضور عظیم چهل میلیونی مردم پای صندوقهای رأی بود که دنیا را خیره کرد؛ بدترین خاطره‌ها مربوط به جرزنیهای سیاسی یک عده آدم نادان، ناباب و بعضاً معاند در قضیه‌ی انتخابات بود. خب، در هر قضیه‌ای، در هر حادثه‌ای ممکن است یک عده‌ای قبول نداشته باشند، معترض باشند. چگونه باید اعتراض را نشان داد؟ قانون، راه معین کرده است. چرا قانون شکنی کنند؟ چرا برای مردم هزینه درست کنند؟ چرا کشور را دشمن شاد کنند؟ چرا برنامه‌هایی را که عفونت

۱. در دیدار خانواده‌های معظم اسرا و مفقودان جنگ تحمیلی

تصمیم‌گیریها و ترفندهای دشمن از آن بلند و آشکار است، اجرا کنند؟ قانون، راه معین کرده است. آنجا ما گفتیم، به همه هم گفتیم، همه‌ی اطراف قضیه هم ملزم بودند که برطبق آنچه که گفته شده است - که مُرِّ قانون است - عمل کنند. چرا نکردند؟!

آنها کاری از پیش نبردند و تا این ملت توی صحنه‌اند، تا این پیوند وجود دارد، هیچ‌کس در این کشور، در کارهای خلاف، کاری از پیش نخواهد برد. کاری از پیش نبردند و نمی‌برند، اما برای کشور هزینه درست کردند، برای ملت هزینه درست کردند؛ چرا؟ با آن انتخابات باشکوه و پر عظمت، میشد کشور این هزینه را تحمّل نکند.

عوامل گوناگونی وجود داشتند. باید این برای ما تجربه باشد، باید درس باشد، باید همه مراقب باشیم. انتخابات مظهر حضور مردم و محصول آن، مظهر رأی مردم و خواست مردم است؛ باید به آن احترام گذاشت.^۱

اهمّیت سلامت رقابت انتخاباتی

انتخابات باید سالم باشد، رقابتی باشد. رقابت غیر از خصومت است، رقابت غیر از تهمت زنی متقابل است؛ اینها را باید همه مواظب باشیم. رقابت این نیست که کسی اثبات خود را متوقّف بر نفی دیگری بداند. رقابت این نیست که کسانی بیایند برای جلب

۱. در دیدار مردم قم به مناسبت سالروز نوزده دی ۱۳۹۰/۱۰/۱۹

نظر مردم، وعده‌های خلاف قانون اساسی، خلاف قوانین عادی بدهند؛ اینها نباید باشد. کسانی که وارد عرصه‌ی انتخابات میشوند، چه از طرف مجریان و مسئولان، چه از طرف کسانی که نامزد میشوند، بایستی به آداب و شروط یک حرکت عمومی سالم پایبند باشند، متعهد باشند؛ این لازم است.^۱

لزوم اعتماد به مجریان و ناظران انتخابات

وزارت کشور زحمت میکشد، شورای نگهبان زحمت میکشد و هر دو، مورد اعتماد من هم هستند. هم شورای محترم نگهبان کاملاً مورد اعتماد است و هم وزارت کشور. اینها واقعاً خوب کار میکنند. بنابراین، اگر یکی در فلان آزمایش رد و یکی قبول میشود، یا یکی رأی می‌آورد و دیگری نمی‌آورد، این طور نباشد که در بعضی حوزه‌های انتخاباتی، فتنه‌گرها مردم را تحریک کنند که مثلاً چرا فلانی را رد کردند؟ شنیدم در بعضی از شهرها صد نفر، دویست نفر جمع شده‌اند، که چرا فلانی رد شده است؟! شما باید به مسئولین خود اعتماد داشته باشید. مسئولین، مورد اعتمادند و لابد چیزی دیده‌اند که رد کرده‌اند. شما اگر اعتراضی هم دارید باید کتباً به مسئولین گزارش کنید. اینکه عده‌ای اجتماع کنند، تحریک فتنه‌گراهاست. فتنه‌گرها همان دستهای استکبارند که میخواهند اوضاع را خراب کنند. میخواهند کاری کنند که

انتخابات با سلامت و آرامش انجام نگیرد. پس، بعید نیست که گروهی را تحریک کنند. امیدواریم خدای متعال کمک کند، و هرکس وظیفه‌ی خودش را انجام دهد.^۱

ضرورت سهیم شدن همه‌ی نخبگان و گروهها در برگزاری پرشور انتخابات

گروههای سیاسی، شخصیت‌های کشور، چهره‌های معروف و موجه نزد مردم، همه به نحوی شرکت و علاقه‌مندی خودشان را به این مسئله نشان دادند. بنده از همه‌ی کسانی که در این راه اظهار نظری و اقدامی نمودند، برای مردم مسئله‌ای را تبیین کردند صمیمانه تشکر میکنم. این، کمک به پیشرفت ملی و رشد ملت ایران است. بسیاری از اعلام، بزرگان، علما و فضلا داوطلب شدند، به میدان آمدند و خود را آماده‌ی دخالت در این کار کردند. إن شاء الله در نزد پروردگار، سعی آنها مشکور است. چه آنهایی که توانستند وارد صحنه‌ی انتخابات شوند و چه آنهایی که به هر دلیل وارد صحنه‌ی انتخابات نشدند، سعی‌شان پیش خدای متعال مشکور است. آنها کار خودشان را کردند، همت خودشان را نشان دادند، سهم خودشان را ایفا کردند و انجام دادند. بعضی از گروههای سیاسی، فهرست داوطلبان ارائه نکردند؛ آن هم به نظر ما ایرادی ندارد. آن کسانی که میتوانند

۱. خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران ۱۳۷۱/۰۱/۰۷

در این زمینه اظهار نظری نکنند، اظهار نظر میکنند و کردند. بعضی کسان هم تکلیف خودشان ندانستند که این کار را نکنند؛ این هم اشکالی ندارد. عمده این است که همه به نحوی در این کار که کار ملت است، کار کشور است، کار نظام اسلامی است، کار انقلاب است شرکت کنند و سهیم شوند. همه باید مقدمات را طوری فراهم کنند که مردم در روز رأی دادن، وارد میدان انتخابات شوند و رأی بدهند. همه بایستی این آزمایش و امتحان الهی را انجام دهند. آنچه مهم است، این است که دشمن ماههاست برنامه ریزی میکند، برای اینکه مردم پای صندوقها حاضر نشوند. من گمان میکنم که دشمنان ملت ایران، استکبار، همین رسانه‌های وابسته به آمریکا و صهیونیسم و دیگران و دیگران، اگر میتوانند میلیاردها دلار خرج کنند که موجب شود ملت ایران پای صندوقها نرود، این خرج را میکردند؛ این قدر برایشان مهم است!^۱

ناصحیح بودن متهم کردن دست‌اندرکاران انتخابات
بعضیها دستگاههای قانونی را متهم میکنند و این کار غلطی است. دستگاههای قانونی، اعم از وزارت کشور که مجری انتخابات است و شورای نگهبان که ناظر امین بر انتخابات است، هر کدام وظیفه و قانونی دارند. کسانی هم هستند که مراقبت میکنند تخلّف از قانون انجام نگیرد. اگر میان خود اینها در

۱. در دیدار اقشار مختلف مردم ۱۳۷۷/۰۷/۲۹

موردی اختلافی باشد که این قانونی است یا نه، باید میان خودشان آن را حل کنند. بعضیها مایلند که به دنبال همان سیاست جنجال‌آفرینی، این شخص را، آن شخص را، این مجموعه را، آن مجموعه را، به کارهایی متهم کنند که شأن مسؤل اسلامی نیست. مردم باید به مجریان و ناظران انتخابات، با چشم یکسان نگاه کنند. هم مجریان، هم ناظران، باید پایبندی خودشان را به قانون نشان دهند. ملاک، قانون است؛ سلايق افراد ملاک نیست. آن قانونی که در مجلس شورای اسلامی تصویب و در شورای نگهبان تأیید شده است، برای همه معتبر و حجّت است؛ چه کسی که آن قانون را میپسندد، چه کسی که آن قانون را نمیپسندد. قانون تا قانون است، همه موظّفند به آن عمل کنند.^۱

اهمّیت انجام انتخابات پرشور، بانشاط، آرام و متین
در مورد آحاد مردم و چهره‌ها و شخصیت‌های سیاسی، آنچه مهم است، این است که انتخابات باید در فضایی انجام گیرد که هم پرشور و زنده و بانشاط باشد، هم آرام و متین باشد؛ یعنی شور و نشاط باشد، اما تشّج نباشد؛ متانت و آرامش و اطمینان و استقرار باشد. این فضای مطلوب انتخابات است. هرکس این طور عمل کند، خدمت کرده است؛ هرکس عکس این عمل کند، یا مردم را نسبت به انتخابات بدبین

۱. در خطبه‌های نماز عید سعید فطر ۱۸/۱۰/۱۳۷۸

کند، یا آنها را از نتایج انتخابات ناامید کند، یا فضا را با شایعه پراکنی و تهمت زنی و درگیریهای دروغین ملتهب کند و از آرامش بیرون بیاورد، خیانت کرده است؛ هرکس میخواهد باشد؛ این را همه بدانند.

مردم با دقت نگاه میکنند و در این قضایا، دوستان و دشمنان و خیرخواهان و بدخواهان خود را میشناسند. خیرخواه آن کسی است که فضا را بانشاط و با شور نگه میدارد و در عین حال، با حرفهای آرامش بخش خود، فضا را برای انتخابات آماده میکند تا مردم بیایند و در انتخابات شرکت کنند. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** این انتخابات، از انتخاباتهای قبلی هم بالاتر و پُرشورتر باشد و تعداد شرکت کنندگان بیشتر باشند. آدم بدخواه و بددل کسی است که اولاً نیش میزند که مردم را بدبین کند، بعد هم فضا را ملتهب میکند؛ یعنی فضای تهمت، فضای بدبینی و فضای تشنج سیاسی درست میکند؛ اینها بسیار بد است. بعضی طرفدار این هستند که همیشه دعوا وجود داشته باشد! چرا باید دعوا باشد؟! یک ملت در سایه‌ی دعوای بین خود، به جایی نمیرسد. یک ملت هرچه میخواهد و هر آرزویی که دارد، با اتحاد، با وحدت، با همدلی و با همدستی، به آن آرزوها میرسد. چرا بعضی همه‌ی تلاششان این است که دلها را باهم بد کنند؛ دلها را پُر از کینه از هم بکنند و دائماً علیه یکدیگر جوّ تهمت به وجود آورند؟! چه چیزی برای مملکت و ملت و آینده و نظام به دست می‌آید، جز اینکه دستشان از

حقایق و از صفا و امانت و صداقت خالی است؟! می‌خواهند چیزی گفته باشند؛ این طوری حرف می‌زنند؛ این طوری مینویسند! باید فضای کشور را به سمت همدلی، پُرنشاط و پُرشور پیش ببرند؛ وظیفه‌ی همه است.^۱

ضرر فضای خشونت سیاسی و تشنج سیاسی و نفرت برای انتخابات

انتخابات باید در فضای آرام و باصفا انجام گیرد و دور از تشنج و درگیری و فضای نفرت باشد. بدیهی است که در همه جا نامزدهای گوناگونی با آرا و عقاید و سلیق مختلف هستند و مردم هم نگاه میکنند و این شاء الله با شناسایی و با تدبیر انتخاب میکنند و رأی خواهند داد. این کار باید در فضای آرام انجام گیرد. این افتخار ماست. ما چند روز قبل از این، بیست و یکمین سالگرد انقلاب را جشن گرفتیم و چند روز بعد نیز بیست و یکمین انتخابات را در کشورمان برگزار خواهیم کرد. این چیز کمی نیست؛ چیز خیلی مهمی است. حال، دیگران بنشینند و برای ملت ما غصه بخورند که این کشور باید به طرف دموکراسی برود! دموکراسی چیست؟ اگر منظور از دموکراسی، همین حضور و دخالت و شرکت و انتخاب مردم است، بفرمایید کجای دنیا چنین چیزی را سراغ دارید؟! آن کسانی که با پول و قدرت

۱. در دیدار اقشار مختلف مردم ۱۳/۱۱/۱۳۷۸

سیاسی آمریکاییها سالها براین مملکت حکومت کردند و همه چیز این مملکت را به باد دادند، آیا یک بار توفیق یافتند که چنین انتخاباتی را در سرتاسر این کشور به وجود آورند؟! بیست و یک انتخابات، در بیست و یک سال؛ این شوخی است؟! در تمام این آزمایشهای بیست و یک گانه، فضای این کشور تا امروز این طور بوده است؛ فضای آرام، فضای صمیمی. البته بعضیها تبلیغ میکنند و حرف میزنند. فضای خشونت سیاسی و تشنج سیاسی و نفرت، به حال انتخابات مضر است. یک عده را از عرصه‌ی حضور در انتخابات بیزار میکند؛ یک عده را دچار تردید مینماید، دلها را میمیراند و امیدها را میکاهد. من میبینم متأسفانه بعضیها با اظهارات خود در برخی از این نوشتجاتی که منتشر میشود، سعی میکنند فضای نفرت را بر جامعه حاکم کنند. این یکی به جناح چپ بد میگوید، آن یکی به جناح راست بد میگوید؛ اینها کجا میروند؟! کجا میروید و چه میخواهید؟! چیست این تعبیراتی که ساخته‌اند و غالباً هم اینها را دشمن در دهانشان گذاشته و پرتاب کرده و یک عده آدم غافل حالا نمیگوییم مغرض؛ اما بعضی‌شان هم قطعاً مغرضند همینها را گرفته‌اند و مرتب لب می‌جانبانند و این حرفها را تکرار میکنند؟! چپ و راست چیست؟! این ملت، ملت مسلمان و مؤمن و یکپارچه‌ای است. احاد این ملت، باهم این انقلاب را به وجود آوردند؛ باهم بیست و یک سال این نظام را حفظ کردند؛ باهم

یک خطر بزرگ را در طول هشت سال جنگی که بر ما تحمیل شده بود، دفع کردند. بنابراین ملت باهمند؛ این دیوارکشیها چیست؟! یک عده با نامی در گوشه‌ای، یک عده با نامی دیگر در گوشه‌ی دیگری، همین‌طور مردم را تگه‌تگه میکنند. البته مردم هم نشان داده‌اند که به این حرفها اعتنایی ندارند؛ این هم معلوم است. مردم راه خودشان را میروند، کار خودشان را میکنند؛ حالا هم آنها بروند و کار خودشان را بکنند. باید فضا، فضای آرامی باشد. بعضیها با اصرار بر اینکه قرار است خشونت و تشنج شود، ذهنها را دچار تشنج میکنند؛ نه، مردم چنین قراری ندارند. من عرض میکنم، این دو سه روزی که از حالا تا پایان رأی‌گیری باقی مانده است که شاید بعد به مرحله‌ی دوم هم کشیده شود، در تمام مدت، مردم عزیز ما و بخصوص جوانان، احساساتشان را کنترل و با عقلشان کار کنند؛ با دو چشم باز نگاه کنند و انتخاب نمایند.^۱

لزوم پاسخگویی در برابر خداوند به‌خاطر انتخاب یک فرد

مردم عزیز ما و بخصوص جوانان، احساساتشان را کنترل و با عقلشان کار کنند؛ با دو چشم باز نگاه کنند و انتخاب نمایند. البته سلیقه هم زیاد است؛ همه‌گونه سلیقه وجود دارد؛ تا به حال هم همین‌طور

۱. در دیدار کارگزاران حج ۲۶/۱۱/۱۳۷۸

بوده است. هرکسی طبق سلیقه‌ی خود عمل کند؛ منتها همه توجه کنند که این انتخابی که ما میکنیم، یک جا میبایست جواب آن را بدهیم. این طور نیست که بگوییم حالا ما یا اصلاً انتخاب نمیکنیم، یا انتخاب میکنیم و کسی چه میفهمد! بله؛ مردم نمیفهمند که ما چه انتخاب کردیم؛ اما خدای متعال که تشخیص میدهد. ما باید جواب او را بدهیم. ما باید محاسبه کنیم، تحقیق کنیم، بررسی کنیم و معیارها را ملاحظه نماییم تا بتوانیم به خداوند پاسخ دهیم. اگر انسان نمیتواند، از اشخاصی که مورد اعتماد هستند، از کسانی که انسان میتواند در مسائل مهم، در مسائلی که باید به خدا جواب داد، به آنها اعتماد کند، استفسار نماید؛ اشکالی هم ندارد.^۱

تذکر به افراد وسوسه‌برانگیز و شایعه‌پراکن درباره‌ی انتخابات

من به این کسانی که همین طور یک گوشه نشسته‌اند و فضا را با تشنج سیاسی و با پُر کردن از موهومات و شایعات، خراب میکنند، نصیحت میکنم که دست از جان مردم بردارند؛ بگذارند مردم کار خودشان را بکنند. نتیجه‌ی انتخابات هم هرچه بشود، همه قبول دارند. کسی از آحاد مردم و از مسئولان کشور نخواهد گفت چرا نتیجه‌ی انتخابات این شد، یا این نشد؛ نه، آن آرای مردم است. بحمدالله در این کشور، قانون

محکم است و معیار واضح قانون در مقابل چشم همه هست.^۱

ای ملت ایران! ای جوانان عزیز! ای روشنفکران! ای مجموعه‌های سیاسی! «اتقوا الله»؛ ای ملت ایران! ای جوانان عزیز! ای روشنفکران! ای مجموعه‌های سیاسی! «اتقوا الله»؛ از خدا بترسید و پرهیزکار باشید. پیام بزرگ نماز جمعه در هر هفته، تقواست. تقوای خدا به این است که فریب دشمن را نخوریم و تسلیم تحمیل دشمن نشویم. دشمن می‌خواهد بین ما اختلاف بیندازد. دشمن آرزو میکند که بین مسئولان اختلاف باشد. دشمن آرزو میکند که در ایران جنگ داخلی باشد. دشمن نمیتواند ببیند که جمهوری اسلامی توانسته است این کشور را امن و آرام نگه دارد. در هر جایی و به هر بهانه‌ای، چه جهالت کسی یا کسانی، چه غرض ورزی کسی یا کسانی، اگر ماجرای درست کند که امنیت را به هم بزند، دشمن خوشحال میشود. نمونه‌اش همین قضایایی است که به مناسبت انتخابات، در یکی دو شهر اتفاق افتاد که البته یا ناشی از جهالت است، یا غرض. نباید این طور میشد. کسی که به یک مسئله اعتراض دارد، یک راه قانونی وجود دارد. شیشه شکستن و آتش زدن و اموال دولتی و اموال خصوصی را نابود کردن، راه صحیح و عاقلانه‌ای نیست. هیچ کس او را برای این کارها مدح نمی‌کند. هر جایی که اندک چیزی از این قبیل

اتفاق افتاد، دستگاه‌های تبلیغی دشمن آن را بزرگ و درشت و تکرار و تشویق کردند! آری؛ دشمن ناامنی را تشویق میکند. تابستان گذشته در خیابانهای تهران اغتشاش و جنایت اتفاق افتاد و ناامنی ایجاد شد که دشمن آن را تشویق میکرد! اگر دستگاه قضایی، با آن جنایت‌کار و با آن اغتشاش‌گر برخورد قاطع قضایی و قانونی بکند، این را دشمن مورد بمباران تبلیغاتی قرار میدهد. ما که نباید فریب دشمن را بخوریم.

من از همه‌ی گروه‌ها، از همه‌ی جمعیتها، از همه‌ی آحاد مردم، از عموم ملت ایران و جوانان - که البته خدا از ملت ایران و از جوانان راضی باشد؛ حقیقتاً بهترین نقش را شما همیشه در همه‌ی احوال نشان دادید - خواهش میکنم که مراقب فریب دشمن باشند. الآن هم هیچ گله و شکوه‌ای از مردم نیست؛ شکوه از کسانی است که بایستی افکار مردم را جهت بدهند؛ اما گاهی به وظایفشان عمل نمیکنند و یا آشنا نیستند. وحدت مردم، اتحاد قلبی مردم، اتحاد روحی مردم، محبت مردم، وفاق مردم حول نظام اسلامی، حول احکام مقدسه‌ی اسلام، حول قانون اساسی که قانون اساسی هم منطبق بر احکام اسلامی است، حول قوانین کشور که لااقل اغلب آنها منطبق بر قوانین اسلامی است - اگر نگوییم همه‌اش منطبق است - «وحدت ملی» را تشکیل میدهد.^۱

۱. خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران ۱۳۷۹/۰۱/۲۶

انتخابات: مسابقه‌ای برای خدمت و نه برای کسب قدرت

انتخابات در کشور ما باید مسابقه‌ای برای خدمت باشد، نه مسابقه‌ای برای کسب قدرت. انتخابات اسلامی این‌گونه است. آنجایی که دعوا بر سر قدرت است، آن طوری میشود که شما در بعضی از انتخابات دنیا مشاهده میکنید. یک نمونه‌اش را هم در انتخابات اخیر آمریکا دیدید. آنجا دعوا بر سر قدرت است؛ دست به یقه‌اند؛ هر طرف میخواهد قدرت را به حزب و مجموعه‌ی خودش منتقل کند. مسئله، مسئله‌ی کسب قدرت است. صریحاً هم میگویند: تلاش میکنیم تا به قدرت و مقام برسیم. در منطق اسلامی، قدرت و عزت و آبرو و خوش‌نامی و امکانات، فقط و فقط برای خدمت به مردم و حرکت دادن خود و جامعه و کشور در راه نظام مقدس اسلامی و رسیدن به آرمانهای بلندی است که انسانها نیازمند آنند. این مسند، مسابقه برای خدمت و زحمت‌کشی است. هرکس که آماده است تا بیش از دیگران زحمت بکشد و توقعی را که مسئولان کشورهای دیگر از مقام و موقعیت خود دارند، نداشته باشد، داخل این میدان شود. نباید کسانی تصور کنند که رسیدن به ریاست یا فلان مقام - همچنان که در دنیا معمول و رایج است - باید با برخورداریهای فراوان همراه باشد. ما امسال را به عنوان سال رفتار علوی نام‌گذاری کردیم. ما کجا، رفتار علوی کجا؟ اما بالاخره وظیفه داریم. چاره‌ای

نداریم، جز اینکه در این راه حرکت کنیم. ما باید فاصله‌ی خود و رفتار علوی را کم کنیم و تا آنجایی که میتوانیم، جدّ و جهد نماییم. یکی از اولین قدمها در این راه، همین است. افزون طلبی برای مسئولان ممنوع است. مشی اشرافی‌گرایانه برای مسئولان کشور، نقطه‌ی ضعف به شمار می‌آید. اگر دیگران این را لازمه‌ی رسیدن به مقامات عالی‌ی کشور میدانند، در نظام اسلامی، اینها نه تنها لازمه‌اش نیست، بلکه نقطه‌ی ضعف هم محسوب میشود. بنابراین داوطلبان بدانند که این راه، راه خدمت است؛ مسابقه و رقابت در این راه هم رقابت برای خدمت کردن هرچه بیشتر است. اگر این طور شد، آن‌گاه در تبلیغات، در بیان مطالب نسبت به یکدیگر یا نسبت به خود، حدود رعایت خواهد شد.^۱

ضرورت حفظ سلامت فضای انتخابات

فضای انتخابات باید سالم باشد. نباید عده‌ای با قلم و بیان و مطبوعات، و عده‌ای هم با ابراز مخالفت با فلانی یا طرفداری از این نامزد یا آن نامزد، فضا را آلوده کنند. کسانی که به اسلام احترام می‌گذارند، کسانی که قدر و ارزش جمهوری اسلامی را ارج مینهند، کسانی که از ما حرف شنوی دارند، در هر جای کشور هستند، از همین اول کار مراقب باشند.

۱. در جمع کثیری از مردم استان گیلان در استادیوم شهید عضدی

کارشکنی نسبت به دیگران، لجن‌پراکنی علیه این نامزد یا آن نامزد، بدگویی کردن و افشاگریهای بی پایه و اساس نسبت به اشخاص، همه‌ی اینها کارهای ممنوع و ضد ارزش و خلاف مشی جمهوری اسلامی و خلاف حق است. از این کارها اجتناب کنند.^۱

القای بحران در کشور؛ از توطئه‌های استکبار برای انتخابات

مسائل کوچک را نباید بزرگ کرد. نباید القای بحران کرد. سعی میکنند با هزار وسیله اثبات کنند که در ایران بحران هست. چه بحرانی؟ کدام بحران؟ کشور آرام، ملت قوی، بانشاط؛ این همه کار از سوی دستگاههای گوناگون، از سوی آحاد مردم، در این کشور دارد انجام میگیرد. به توفیق پروردگار، امنیت کامل برقرار است. دستگاهها با همدیگر همکاری داشته باشند. اگر همکاری بکنند، کارها خیلی بهتر هم خواهد شد. دشمن این را نمیخواهد.^۲

شرایط تحقق یک انتخابات سالم

آنچه در انتخابات لازم است، رقابت سالم است؛ رقابت بدون تهمت زنی و بدگویی به یکدیگر است. فضای انتخابات باید سالم باشد. مردم اگر خودشان نامزدهای انتخاباتی را میشناسند، طبق تشخیص

۱. همان

۲. خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران ۱۳۹۰/۱۱/۱۴

خودشان حتماً عمل کنند؛ اگر نمیشناسند، از افراد بصیر و متدین در گزینشهای انتخاباتی استفاده کنند. مجریان انتخابات در اجرای درست انتخابات، دقت کامل را به کار ببرند. اینها چیزهایی است که میتواند یک انتخابات خوب را برای کشور به ارمغان بیاورد. این سی و دوسه انتخاباتی که از اول انقلاب تا امروز داشتیم، خوشبختانه همه‌ی اینها سالم بوده. البته در همه‌ی اینها کسانی معترض بوده‌اند، اعتراضها رسیدگی هم شده، احیاناً تخلفات بوده است، اما هرگز عدم سلامت در انتخابات وجود نداشته است. بعد از این هم باید همین جور باشد.^۱

ضرورت تمکین همگانی در برابر نظارت‌های شورای نگهبان در انتخابات

نکته‌ی دوم این که بعضیها به این نظارت‌های شورای نگهبان و عوامل نظارتی معترضند. ممکن است اعتراضشان بجای واقعاً درست هم باشد؛ منتها توجه کنیم که وقتی یک مقام مسئول قانونی مورد اعتماد تصمیمی گرفت، ما تسلیم باشیم. همه‌مان باید تبعیت کنیم. مثلاً مجلس یک قانونی را میگذراند؛ ممکن است من به آن قانون اعتراض داشته باشم، بگویم این قانون معیوب است؛ اما قانون است، باید برطبقش عمل کنم. وقتی یک مقام مسئولی که مورد

اعتماد هم هست - مثل شورای نگهبان - تصمیمی گرفت، بایستی تسلیم آن شد، باید تبعیت کرد.^۱

وظیفه‌ی مردم در گزینش حقیقی برای انتخابات
توصیه‌ی من به مردم، چه در این انتخابات و چه در انتخاباتهای دیگر، همیشه این بوده و هست که سعی کنند به معنای حقیقی کلمه گزینش کنند. یعنی کسانی را که مورد اعتمادشان هستند و کسانی را که میدانند در صورت انتخاب شدن، وظایف نمایندگی‌شان را به درستی انجام خواهند داد، بشناسند و با رأی خود، آنها را به مناصبی که این انتخابات برای آن مناصب به وجود می‌آید منصوب کنند؛ چه در انتخابات مجلس، چه در انتخابات شوراها و چه در همه‌ی انتخاباتها.^۲

وظیفه‌ی قوای سه‌گانه در متعادل نگهداشتن فضای

سیاسی کشور در موسم انتخابات
معمولاً قبل از انتخابات جنجالهایی در کشور به وجود می‌آید که غالباً هم ماهیت تبلیغاتی دارد. من از همه‌ی قوای سه‌گانه - نمایندگان مجلس، مسئولان در دولت، مسئولان در قوه‌ی قضاییه - خواهش میکنم سعی کنند فضای سیاسی کشور را متعادل نگه دارند

۱. همان

۲. مصاحبه در انتخابات دهمین دوره‌ی انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا (پای صندوق رأی‌گیری در کنارک) ۱۳۸۱/۱۲/۰۸

تا مردم در یک فضای متعادل به موسم انتخابات برسند. مردم به انتخابات علاقه دارند. آنچه مردم را می‌ماند، برخی از صحنه‌های ناخشنودکننده‌ای است که در سطوح ما به چشم آنها می‌آید. فضا باید متعادل، منطقی و عقلایی باشد. گفت‌وگوی انتقادی اشکالی ندارد؛ اما گفت‌وگو با های وهوی فرق دارد.^۱

تفاوت گفت‌وگو با دعوای سیاسی

در مردم سالاری اسلامی، گفت‌وگو با عربده‌کشی و چاقوکشی در بعضی از دموکراسیها تفاوت دارد. این جا گفت‌وگو می‌کنند؛ به قول امام، مثل مباحثه‌های طلبگی. در مجلس و جاهای دیگر مباحثه کنند، حتی بر سر مسئله‌ای دعوا کنند؛ اما کینه از هم به دل نگیرند؛ بعد هم پهلوی همدیگر بنشینند و باهم صحبت کنند. نگذارند اختلاف نظر به تنازع برسد. این تنازع موجب فشل و ضعف قوا خواهد شد. دروغ، اهانت، دستگاهها یکدیگر را متهم کردن، شایعه‌پراکنی، افترا به رقیب، تحریک عصبیتهای گوناگون؛ اینها هیچ‌کدام با انتخابات اسلامی سازگار نیست. این خطاب به همه‌ی جناحهاست؛ خطاب به اشخاص یا جناح معینی نیست؛ این وظیفه‌ی همه‌ی ماست. همه‌ی جناحها باید این چیزها را رعایت کنند. همه هم در چارچوب قانون حرکت

۱. در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران

کنند. نه مجلس، نه شورای نگهبان، نه مجمع تشخیص مصلحت، نه رئیس‌جمهور، نه رهبری، هیچ‌کدام حق ندارند از چارچوب قانون تخطی کنند. هر جا قانون اختیاراتی به کسی یا مجموعه‌ای داده، طبق آن عمل کنند. دشمن با اختلاف میان ما، وسوسه می‌شود؛ همچنان که در سال پنجاه‌ونه شد. سال پنجاه‌ونه دوجریانی داخل نظام. که آن رئیس‌جمهور^۱ فراری مطرود آن را راه انداخته بود. دشمن را وسوسه کرد. گفتند اختلاف شد و اینها به جان هم افتادند. دشمن وسوسه شد و به ما حمله کرد. البته دشمن تودهنی خورد، اما خسارت هم وارد شد و هشت سال وقت ما به جنگ گذشت. نگذارید با اختلافاتی که گاهی اوقات به آن حتی تظاهر می‌شود، دشمن وسوسه شود و به ما ضربه‌ای بزند.^۲

اهمیت خودداری از تخریب نامزدهای دیگر

به همه‌ی برادران و خواهران و همه‌ی ملت عزیز ایران سفارش می‌کنم که فضای انتخابات را، هم گرم و هم سالم نگه دارند. کسانی که به یک نامزد انتخاباتی علاقه‌مندند، مراقب باشند به خاطر علاقه به او، نامزد دیگر را تخریب نکنند؛ این بین مردم اختلاف و نقار ایجاد می‌کند؛ علاوه بر اینکه تخریب اساساً کار درستی نیست و فایده‌ای هم ندارد. کسی که با

۱. بنی‌صدر

۲. در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران

تخریب یک نامزد انتخاباتی میخواهد آرای او را کم کند، به مقصود خودش دست پیدا نمیکند؛ هم یک کار غلط و خلاف منطق و در موارد بسیاری خلاف شرع انجام میگیرد، هم فایده‌ای گیرا و نمی‌آید. فضا را سالم نگه دارید. شما از نامزد خودتان حمایت کنید، دیگران هم از نامزد خودشان حمایت کنند و به او رأی دهند. در پیدا کردن نامزد مورد نظر دقت کنید. به کسی گرایش پیدا کنید که به دین مردم، به انقلاب مردم، به دنیای مردم، به معیشت مردم، به آینده‌ی مردم و به عزت مردم اهمیت میدهد. بحمدالله میدان برای آزمون و دیدن و شناختن باز است؛ ملت ما هم هشیار است.^۱

لزوم هوشیاری همگان در برابر توطئه‌ی ایجاد ناامنی دشمن در امر انتخابات

انتخابات در ذات خود برای جوانها، برای مرد و زن و برای قشرهای مختلف، یک حادثه‌ی شیرین است؛ چون میدان حضور است و احساس میکنند که میتوانند رأی و اراده‌ی خودشان را به نحوی اعمال کنند. نباید بگذارند این حادثه‌ی شیرین تلخ شود. دشمنان ملت ایران سعی میکنند این حادثه‌ی شیرین را تلخ کنند. دیدید که در چند روز گذشته چند جا حرکات مذبحخانه‌ای کردند و دست به انفجاراتی زدند؛ این برای این است که فضای

۱. در مراسم شانزدهمین سالگرد ارتحال امام خمینی (ره) ۱۴/۰۳/۱۳۸۴

انتخابات تلخ شود. ما همیشه افتخار کرده ایم که انتخابات ایران در دوران انقلاب، در نهایت امنیت و سلامت برگزار شده است. در خیلی جاهای دنیا، روز انتخابات، مردم به جان هم می افتند؛ دعا میکنند؛ خونریزی میشود؛ آدمکشی میشود. افتخار ما این بوده است که در امنیت و آرامش کامل، دو نفر رفیق پای صندوق رأی میروند؛ یکی به این آقا رأی میدهد، یکی به آن آقا رأی می دهد. دشمن میخواهد این محیط امن و امان از بین برود. خود افراد، خود آحاد مردم، خود دست اندرکاران ستادهای انتخاباتی نامزدها، به دشمن با قاطعیت «نه» بگویند؛ نگذارند از طریق آنها انتخابات تلخ شود. اینکه خود نامزدها در یکدیگر خدشه کنند، داستان دیگری است که الان وقت مطرح کردن آن نیست؛ اما دست اندرکاران، علاقه مندان و هواداران - که یکی از زید طرفداری میکنند، یکی از عمرو، یکی از بکر - مراقب باشند به همدیگر تعرض نکنند. شما به این آقا علاقه داری، طبق علاقه و تشخیص خودت عمل کن؛ آن دیگری هم علاقه و تشخیص دیگری دارد؛ شما به او چه کار داری؟ او هم طبق علاقه ی خودش عمل کند. بنابراین نباید به یکدیگر تعرض کنند و فضا را تلخ نمایند. این نکته را من به کسانی که دست اندرکار تبلیغات نامزدهای مختلف هستند - یکی از زید تبلیغ میکنند، یکی از عمرو تبلیغ میکنند؛ یکی از این، یکی از آن -

مؤکداً توصیه میکنم که هرکدام کار خودشان را بکنند؛
به همدیگر کار نداشته باشند.^۱

لزوم برخورد با تخریب شخصیتها در موسم انتخابات

در خلال این انتخابات، برخی کارهایی انجام
گرفت که بنده به عواملی که این کارها را انجام دادند،
بدبینم؛ این تخریبهایی که صورت گرفت. بعضی از
تخریبها البته از روی بی توجهی بود؛ بعضی از آقایان
و نامزدها یا طرفداران آنها با محاسباتی، حرفهایی
نسبت به نظام زدند که واقع بینانه نبود؛ خیلی از
مثبتات نظام، از کارهای بزرگ نظام نادیده گرفته شد و
سیاه نمایی شد. و پیشرفتهای عظیمی که به وسیله‌ی
دولتها در این سالها به وجود آمده، ندیده گرفته شد؛
اینها از روی غفلت بود، لیکن بعضی از این تخریبها
از روی غفلت نبود. تعدادی از نامزدهای انتخابات
ریاست جمهوری مورد تخریب قرار گرفتند؛ تخریبهای
غیرمنصفانه و ناجوانمردانه؛ حتی شخصیت موجّهی
مثل آقای هاشمی رفسنجانی که شخصیت محترم و
باسابقه‌ای است، از دم این تخریبها در امان نماند.
این، حادثه‌ی بدی بود. رحمت الهی را نباید با این گونه
کارها آلوده کرد؛ با اینکه ما تأکید کرده بودیم. امروز
چون گذشته است، من نصیحت میکنم؛ اما مسئولان
قضایی و غیرقضایی، غیر از نصیحت، وظایف دیگر

۱. در دیدار اقشار مختلف مردم ۲۵/۰۳/۱۳۸۴

هم دارند؛ آنها عوامل این تخریبها را تعقیب کنند و آنها را پیدا کنند. یک عده به طور مسلّم از روی جهالت و غفلت این کار را کردند که البته فعل حرامی انجام گرفت؛ لیکن بسیاری از کارهایی که انجام گرفت، کار کسانی بود که به هیچ‌یک از نامزدها علاقه‌ای نداشتند و تخریب آنها برای تخریب فضای انتخابات انجام گرفت؛ آنها تخریب کردند، برای زیر سؤال بردن نظام اسلامی. ما در اختلافات بزرگ مذهبی، فکری، سیاسی دیده‌ایم که کسانی وارد میدان فتنه‌انگیزی میشوند و از زبان این، آن را میکوبند؛ از زبان آن، این را میکوبند؛ در حالی که نه به این علاقه دارند، نه به آن! اینها را پیدا کنید؛ مقصّران اصلی بایستی مشخص شوند که مطمئناً دست دشمن در کار است. بعضی اظهارات، متأسفانه عزیزترین قشرهای این کشور، جوانان مؤمن و بسیجی، را زیر سؤال برد! این جور نیست، بلکه دستهای دشمن است که در کار است برای فتنه‌انگیزی و برای ایجاد فساد.^۱

حرمت شرعی و عقلی تخریب کاندیداها و شخصیت‌های مذهبی و سیاسی

من آخرین نکته‌ای را که میخواهم عرض بکنم، این نگرانی و دغدغه‌ای است که بنده به مناسبت حضور موسم انتخابات در کشور ما، از تخریبها دارم.

۱. در دیدار رئیس و مسئولان قوه‌ی قضائیه و خانواده‌های شهدای فاجعه‌ی هفتم تیر ۱۳۸۴/۰۴/۰۷

متأسفانه چند وقتی است که رایج شده؛ من حقیقتاً از این جهت‌گیری‌ای که در گوشه و کنار مشاهده میشود، نگرانم. نه اینکه حالا افراد زیاد هم هستند، نه، عده‌ی کمی هستند؛ منتها همان تحرک عده‌ی کم، فضای جامعه را خراب میکند؛ مثل یک جمعیت هزار نفری یا دوهزار نفری که یک جا نشسته‌اند، پنج‌شش نفر هم دچار سرماخوردگی و سرفه‌اند و دائم سرفه میکنند؛ این کار فضای مجلس را خراب میکند؛ واقعاً این طوری است.

متأسفانه عده‌ای با انگیزه‌های گوناگون، تا فصل انتخابات میشود، تخریب‌هایشان هم از همان نزدیکی انتخابات شروع میشود. حالا بعضی با انگیزه‌های سیاسی و بعضی با انگیزه‌های حتی دینی اشخاص- چهره‌های سیاسی، چهره‌های دینی، چهره‌های انقلابی، موجهین حوزه‌های علمیه و حتی محترمین از علما و روحانیون- را مورد تخریب قرار میدهند. این چه کاری است؟! این نه منطق شرعی دارد و نه منطق عقلایی؛ نه شرع با این کار موافق است، نه عقل. اگر واقعاً انسان از یک جهت‌گیری‌ای که خیال میکند فلان‌کس یا فلان‌کسان در آن جهت‌گیری هستند، ناراضی است، راهش تخریب و اهانت به اشخاص نیست، راهش اسم آوردن از این و آن نیست، راهش تبیین است. از اول، حرکت انقلاب براساس تبیین به وجود آمد و حقایقی تبیین شد. وقتی انسان یک جایی

روشنایی را معرفی کرد، تاریکی به خودی خود معرفی خواهد شد. عیبی ندارد تاریکی را هم معین کنند. اسم آوردن از اشخاص، تخریب کردن چهره‌های محترم و موجه، منطق عقلی ندارد. اگر کسانی هدفشان این است که میخواهند یک خط انحرافی را کور و خراب کنند، راهش این نیست؛ این، آن مقصود را حاصل نمیکند. از نظر شرعی هم که معلوم است. این طور کارها عادتاً خالی از افترای ناخواسته، دروغ ناخواسته و «قول به غیر علم» ناخواسته، نیست. قرآن به ما میگوید: «لولا اذ سمعتموه ظن المؤمنین والمؤمنات بأنفسهم خیرا»؛^۱ چرا به هم حسن ظن ندارید؟ چرا حمل بر صحت نمیکنید؟ خوب شما کسی را قبول ندارید، آن اثری را که بر قبول داشتن مترتب میشود، مترتب نکنید؛ اما اینکه انسان بیاید دست به تخریب بزند، این بسیار کار بدی است. من آن چیزی را که الان در این شرایط در باب انتخابات میخواهم بگویم، همین نکته است. حالا حرفهای دیگری در باب انتخابات هست که بعداً عرض خواهیم کرد. مراقب باشند انتخابات را. بخصوص انتخابات خبرگان را. با فضای تخریب و مخدوش کردن چهره‌ی افراد، متهم کردن اشخاص. چه در حوزه‌های علمیه، چه در تهران، چه در شهرستانها. آلوده نکنند. این از جمله‌ی چیزهایی است که همه باید به آن توجه کنند و به آن اهمّیت بدهند. تا إن شاء الله خدای متعال هم راه

۱. سوره‌ی نور، آیه‌ی ۱۲

را باز کند و مردم و دل‌هایشان را هدایت کند؛ دل‌های مردم دست خداست. ایجاد امید، ایجاد انگیزه و عزم توفیق حرکت کردن به سمت کار و هدف درست؛ خدای متعال اینها را به انسانها می‌دهد. از خدای متعال بخواهیم و به او توکل کنیم. آنچه را هم که وظیفه‌ی ماست، انجام بدهیم؛ نتیجه را هم به خدا واگذار کنیم. هرچه که خدای متعال خواست، همان انجام خواهد گرفت؛ *إن شاء الله* آن محصول نیت و کار خیر ما باشد و *إن شاء الله* مطلوب ما باشد. این طور بایستی حرکت کرد.^۱

حفظ سلامت فضای انتخابات؛ وظیفه‌ی آحاد مردم
همه بایستی نسبت به این انتخابات احساس تکلیف کنیم؛ هم مسئولان، هم آحاد مردم و هم مجموعه‌های گوناگون سیاسی و اجتماعی، و فعالانی که در کشور هستند. اولاً سلامت این انتخاباتها مهم است، که خوشبختانه مسئولان کشور به این توجه دارند، ما هم همیشه تأکید کرده‌ایم و حالا هم هست. باید از آرای مردم به طور کامل صیانت بشود. در همین اندازه از لحاظ اهمیت، حفظ سلامت فضای انتخابات، قبل از شروع انتخابات است. مثل همین حالا که به تدریج نام‌نویسیها شروع شده و مقدمات انتخابات فراهم شده است و تا زمان انتخابات، زمان زیادی نمانده. که بایستی سلامت فضا را حفظ کنید.

۱. در دیدار خبرنگاران منتخب ملت ۰۹/۰۶/۱۳۸۵

بعضی فضای انتخابات را خراب میکنند؛ تخریب کردن، اهانت کردن و خُرد کردن شخصیت‌های گوناگون، همه برخلاف اقتضای سلامت انتخابات است. هم مطبوعات، هم رادیو و تلویزیون، هم کسانی که به ابزارهای گوناگون ارتباط جمعی دیگری مجهز هستند. رایانه‌ها و شیوه‌های رایانه‌ای. هم کسانی که یک منبری برای سخن گفتن دارند؛ مثل خطبای جمعه و نمایندگان مجلس شورای اسلامی؛ همه توجه داشته باشند که «تخریب، فضای انتخابات را خراب میکند». شما از آن کسی که به او علاقه مندید، دفاع کنید؛ هیچ مانعی ندارد؛ اما به آن کسی که رقیب اوست، مطلقاً حمله نکنید؛ تخریب نکنید. این تخریب و این حرف‌زدنها و اهانت‌کردنها، نه حجیت دارد برای مستمعان، و نه جایز است؛ به خاطر اینکه فضا را خراب میکند. بنابراین مسئله‌ی حفظ سلامت خود انتخابات و حفظ سلامت فضای انتخابات، خیلی مهم است.^۱

ضرورت پرهیز نیروهای لشگری و کشوری از دخالت در تبلیغات انتخابات

مسئله‌ی دخالت نیروهای نظامی در انتخابات، برزبانهایی از سیاستمدارها جاری شده، که این واقعیت ندارد و ظلم به نیروهای نظامی هم هست، که اینها را متهم کنند. می‌بینید سالهای متمادی است

۱. در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ۱۳۸۵/۰۷/۱۸

که در انتخابات، به درخواست وزارت کشور، فقط نیروهای انتظامی برای حفاظت از صندوقها به آنها کمک میکنند و هیچ دخالت دیگری نیست؛ منتها در عین حال، ما تأکید میکنیم - مخصوص نیروهای نظامی هم نیست، نیروهای دولتی کلاً - که در مسائل انتخابات، نباید دخالت بکنند؛ بگذارند مردم و گروهها در تهیه‌ی فهرستهای نامزدهای انتخاباتی آزاد باشند. مسئولان دولتی و کسانی که دستشان به کارهای اجرایی بند هست، اینها هیچ دخالتی نکنند و بگذارند مردم خودشان این کارها را انجام بدهند؛ یعنی شخصیت‌های اشخاص مسئول دولتی در نتایج انتخابات اثر نگذارد. بگذارید تبلیغ بکنند و مردم با رقابت آماده، عمل بکنند.^۱

لزوم حفظ آرامش فضای انتخابات

مسئولان همه‌ی تلاش خود را بکنند، تا این شاء الله این انتخابات را سالم، کامل، بی‌عیب و نقص، و بی‌حرف و گفت به سروسامانی برسانند. آن کسانی هم که دستی در تبلیغات دارند، فضای سیاسی کشور را آشفته نکنند؛ بدگویی از این، اهانت به آن، معارضه‌ی جناحهای سیاسی باهم. مردم چه تقصیری کرده‌اند که بایستی ذهن آنها به خاطر انگیزه‌های مختلف سیاسی اشخاص و گروهها و جناحها و

مجموعه‌ها، آشفته و مغشوش شود. اینها بگذارند فضای انتخابات سالم باشد. البته هرکس حق دارد از خود و نامزد انتخاباتی خود دفاع و حمایت کند؛ این مانعی ندارد. تبلیغات در حدّ متعارف و بدون اسراف و زیاده‌روی، خیلی خوب است؛ اما اهانت، تخریب و بدگویی - این کارهایی که جزور سوم زشت بعضی از کشورهای غربی است - را کنار بگذارند؛ بگذارند مردم در یک فضای آرام، با تشخیص، با بصیرت و بدون سراسیمگی انتخاب کنند.^۱

وظیفه‌ی آحاد مردم؛ حفظ اتحاد و تحمّل دیگران

به مردمان عرض میکنم: هم در این انتخاباتها و هم به‌طور عمومی ملت ما باید بیشتر از گذشته به اتحاد اهمّیت بدهند و تحمّل کردن یکدیگر را یاد بگیرند. ما گاهی اوقات سرچیزهای کوچک باهم یک‌ودو میکنیم، در حالی‌که در مبانی و اصول مثل هم هستیم! یک چیزی شما میگویید، یک ایراد بیخودی‌ای من میگیرم، بنا میکنیم یک‌ودو کردن. البته یک‌ودو بین دو نفر و در یک محیط شخصی، اهمّیتی ندارد؛ اما وقتی در محیط عظیم کشور چنین چیزی واقع شود، فضای سیاسی را نامطلوب میکند. بنابراین، ما باید از بی‌تحمّلی و ایرادگیریهای بیخود پرهیز کنیم و به مسئله‌ی اتحاد و مشارکت برای شکل

۱. خطبه‌های نماز عید سعید فطر ۰۲/۰۸/۱۳۸۵

دادن به آینده، اهمّیت بدهیم. آینده‌ی کشور دست شماست؛ باید به این شکل بدهید.^۱

مطلوبیت حضور در اوّل وقت برای رأی دادن در روز انتخابات

و اما اینکه من اوّل وقت را برای این کار انتخاب میکنم، به خاطر این است که کار درست و نیک را باید هرچه زودتر انجام بدهیم؛ مثل عبادات، مثل نماز اوّل وقت و مثل بقیّه‌ی کارهایی که موقت است، هرچه انسان آن کار را در لحظات اوّل و نزدیک تر به آن لحظات اوّل انجام بدهد، این فضیلت بیشتری دارد؛ چون انسان احساس میکند تکلیف را انجام داد و در تأخیر آفتی هست؛ انسان خود را از آن آفات برکنار میدارد. این کار، کار نمادین هم هست. شروع روز را به این وظیفه، این یک کار نمادین است^۲

ضرورت قرار دادن انتخابات، به عنوان وسیله‌ای برای قوّت ملی و نه تضعیف نظام و بردن آبروی ملت

من خواهش میکنم همیشه، در همه‌ی دورانها، انتخاباتها را وسیله‌ای قرار بدهید برای قوّت ملی، برای افزایش اقتدار ملی؛ نه برای تضعیف نظام و

۱. در دیدار مردم استان سمنان ۱۷/۰۸/۱۳۸۵

۲. در روز انتخابات مجلس خبرگان و شوراهای اسلامی

تضعیف آبروی ملت. جنجالهایی که بعضاً از طرف بعضی از احزاب و گروهها و جریانهای سیاسی و جناحهای بد اخلاق در اطراف انتخابات میشود، تضعیف کننده‌ی کشور و ملت و نظام است. جناحهای مختلف، جریانهای مختلف، گرایشهای مختلف، با شوق و ذوق و علاقه مندی همه‌ی عواملشان را بسیج کنند و انتخابات را به عنوان یک هدف عالی، هدف خوب، هدف شیرین، مورد توجه قرار بدهند و به دعوا و جنجال و اهانت و پنجه به روی هم کشیدن، قضایا را نکشانند. انتخابات را وسیله‌ای بکنید برای اینکه دشمنان را ناامید بکنید و ان شاء الله این انتخابات هم مثل بقیه‌ی انتخاباتها مایه‌ی عزت روزافزون اسلام باشد.^۱

امتحان الهی درباره‌ی نحوه‌ی رفتار در انتخابات
انتخابات یک عرصه‌ی ظهور و بروز وحدت ما، عقلانیت ما، شعور ملی ما، میتواند قرار بگیرد. بعضی خیال میکنند انتخابات، زمزمه‌های انتخابات، فضای انتخاباتی، مایه‌ی اختلاف است؛ نه، میتواند مایه‌ی اتحاد باشد؛ میتواند تشجیع کننده به سرعت عمل و پیشرفت باشد؛ با رقابت مثبت. هر گروهی سعی کنند برای خدمتگزاری به این ملت، سهم متناسب با خودشان را که لایق خودشان میدانند، به دست بیاورند؛ هیچ اشکالی ندارد. این رقابت مثبت

۱. در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام ۳۱/۰۶/۱۳۸۶

به جامعه نشاط میبخشد، ما را زنده دل میکند، روح جوانی را بر جامعه‌ی ما حاکم میکند. در همین انتخابات اگر بد عمل بکنیم، به هم بد بگوییم، باهم کینه‌ورزی کنیم، به یکدیگر تهمت بزنیم، برخلاف قوانین و مقررات رفتار کنیم، میتواند وسیله‌ی سقوط و ضعف و انحطاط باشد؛ دست خود ماست؛ امتحان الهی است.^۱

بداخلاقی طرفداران نامزدها؛ ناشایسته‌ی شأن ملت ایران

از طرف علاقه‌مندان به نامزدهای انتخاباتی گوناگون، بداخلاقیهای انتخاباتی، شایسته‌ی ملت ما نیست؛ تهمت زدن آدمهای مؤمن را، مصونیت‌دار از لحاظ اسلامی و شرعی را؛ در معرض هتک آبرو قرار دادن در شب‌نامه‌ها، در مطبوعات، در پایگاههای اینترنتی و غیره، اینها اصلاً مصلحت نیست. من به‌طور جد از همه‌ی کسانی که نسبت به نامزدهای مختلف علاقه‌مندی‌ای دارند، درخواست میکنم، اصرار میکنم که این علاقه‌مندی خودتان را از راه تخریب دیگران، اهانت به دیگران، متهم کردن دیگران نشان ندهید. هرچه میخواهید، از نامزد مورد علاقه‌ی خودتان تمجید کنید، تعریف کنید؛ اما دیگران را تخریب نکنید. این علامت بدی است. بعضی جاها در دنیا معمول است اسرار خانوادگی

۱. در دیدار کارگزاران نظام در روز عید سعید فطر ۲۱/۰۷/۱۳۸۶

یکدیگر را برملا میکنند، عکسهای پنهانی از هم میگیرند، افشا میکنند. خوب، همانهایی هستند که وقتی هم رفتند مجلس - دیده‌اید در تلویزیون - سر یک مسئله‌ای می‌افتند به جان هم، با مشت و لگد باهم رفتار میکنند! اینکه امتیاز برای نماینده نیست. آنچه که در مورد انتخابات باید به یاد مردم عزیز ما باشد، آماده شدن برای حضور همه‌جانبه و گسترده در انتخابات و کوشش کردن برای شناسایی اصلاح و مراعات کردن رفتارهای انتخاباتی است که این را عرض کردیم.^۱

ضرر ترویج شایعه‌ی تقلب برای انتخابات و کشور
من میبینم متأسفانه در اظهارات بعضیها - حالا
إن شاء الله که از روی غرض‌ورزی نیست - مرتب
تکیه میکنند: آقا! تقلب نشود، آقا! تقلب نشود؛ آقا!
دستبرد نشوند. چه تقلبی؟! قریب به سی سال است
که دستگاههای مجری این مملکت دارند انتخابات
را انجام میدهند با سلامت کامل. بعضیها حتی شرم
نکردند، گفتند ناظرین بین‌المللی بیایند نظارت
کنند بر این انتخابات؛ بیگانه‌ها، دشمنها که با اصل
انتخابات و با اصل ملت ایران مخالفند؛ با هر چیزی
که به نفع ایران است مخالفند، اینها بیایند بشوند
قاضی! این، بزرگ‌ترین جسارت به ملت ایران است.
نه، بیخود مبالغه نکنند. ما البتّه سفارش کرده‌ایم؛

۱. در اجتماع بزرگ مردم بیزد ۱۲/۱۰/۱۳۸۶

مکّرر سفارش کرده‌ایم؛ مکّرر هم سفارش خواهیم کرد به همه‌ی دست‌اندرکاران؛ هم به وزارت کشور، هم به شورای محترم نگهبان، به نُظار و مجریان: مراقب باشند، مسئولیتشان را، وظیفه‌شان را درست انجام بدهند، خوب انجام بدهند، آرای مردم دست اینها امانت است؛ نگذارند کسی دخالت بکند؛ نفوذ بکند. این سفارش را همیشه کرده‌ایم. مراعات هم کرده‌اند؛ باز هم مراعات خواهند کرد به فضل الهی. این مطلب اوّل. حیثیت انتخابات عظیم مردم و این کار بزرگ مردم را مرتّب با اینکه شبهه‌اندازی کنند که آره، بناست تقلّب بشود، بناست فلان بشود، نشکنند.^۱

اهمّیت هوشیاری نسبت به فعّالیتهای دشمن

مراقب فعّالیتهای دشمن باشند. حالا پریروز-دو روز قبل از این- بوش، رئیس‌جمهور آمریکا گفت ما از فلان دسته در ایران حمایت میکنیم. این ننگ است برای هرکسی که آمریکا بخواهد او را تحت‌الحمایه‌ی خود بگیرد. اوّل، خود آن کسانی که آن دشمن وحشی می‌خواهد از آنها حمایت کند، بعد هم مردم فکر کنند، ببینند چرا می‌خواهد حمایت کند. کدام نقص در اینها هست که موجب شده است دشمن بخواهد از او حمایت کند. در داخل یک خانواده ممکن است دو تا برادر، یک برادر و خواهر باهم اختلاف داشته باشند.

۱. در دیدار جمعی از اقشار مختلف مردم قم ۱۹/۱۰/۱۳۸۶

اگر دشمن، دزد، خائنی که بیرون خانه است، با یکی از اینها ارتباط برقرار کرد و گفت من طرف توهستم، آن بایستی به خود بیاید، بگوید من چه غلطی کردم، چه اشتباهی کردم که این دشمن خانوادگی میخواهد از من حمایت کند. مردم هم باید حواسشان جمع باشد؛ نگذارید انتخابات بشود ملعبه‌ی دست بیگانگان.

انتخابات مال ملت ایران است، مال جمهوری اسلامی است، مال اسلام است؛ مرزهاشان را با دشمن مشخص و متمایز کنند. من بارها به بعضی از افراد سیاسی که فعالیت‌هایی دارند و گاهی یک مخالف خوانی‌هایی میکنند، تذکر داده‌ام، نصیحت کرده‌ام؛ گفته‌ام مواظب باشید مرزهای میان شما و دشمن کم‌رنگ نشود؛ پاک نشود. مرز وقتی کم‌رنگ شد، احتمال اینکه کسانی از این مرز عبور کنند یا دشمن از این مرز عبور کند و بیاید این طرف یا دوست و خودی غافل شود و از مرز عبور کند و برود به دامن دشمن، زیاد خواهد بود. مرزها را روشن کنید؛ مشخص کنید.

این ملت بیست و هشت سال است که با توطئه‌ی آمریکا، با دشمنی آمریکا، با انواع و اقسام لطمه‌زدنهای آمریکا مواجه است. هر کار توانستند علیه این ملت کرده‌اند. مواظب باشید مرزهاشان را مشخص کنید. کسانی هستند مزدور آنها؛ کسانی هستند نوکر آنها؛ کسانی هستند در خدمت آنها. مرزهاشان را با اینها هم روشن کنید و مشخص کنید. وقت بصر

و صبر، یکی همین جاست؛ بصیرت. ملت ایران وقت انتخابات که میرسد، احتیاج به بصیرت دارد؛ نگاه کند ببیند دشمن چه موضعی گرفته است در قبال این حرکت عظیم مردمی؛ حواس خود را جمع کند، تصمیم درست بگیرد. این هم وظیفه‌ی ما مردم است که بایستی مراقبت کنیم.^۱

وظیفه‌ی مسئولان انتخابات و مردم؛ رعایت دقیق قانون و تمکین در برابر آن

البته من به مجریان انتخابات توصیه کرده‌ام، الان هم توصیه میکنم: باید به شدت قانون را رعایت کنند. حد و مرز، قانون است. همه باید الزامات قانونی را بپذیرند و تسلیم الزامات قانونی بشوند. قانون حد فاصل حق و باطل است در حرکت و مشی ملت و مسئولین. قانون را نباید دورزد. این باید رعایت بشود؛ بحمدالله رعایت هم میشود. ما هم توصیه داریم میکنیم که با مراقبت و دقت بیشتر قانون را رعایت کنند؛ به کسی ظلم نشود، حق کسی تضییع نشود؛ حق مردم در طرف مقابل تضییع نشود، که آدمهای ناباب و ناصالح، صالح معرفی نشوند؛ آدمهای صالح هم از حق خودشان محروم نمانند، ناصالح معرفی نشوند. این رعایتهایی است که باید همه بکنند. اما آنچه که اصل است، حضور در انتخابات است؛ باید

انتخاب صالحان (همه باهم) ۵۳

همه در انتخابات شرکت کنند؛ این یک وظیفه‌ی عمومی است.^۱

اهمیت حضور اول وقت در پای صندوقهای رأی‌گیری و این توصیه را هم مثل همیشه میکنم که مردم عزیزمان نگذارند این کار بزرگ امروز را برای آخر وقت؛ همین اول وقت بیایند؛ «خیر الخیر ما کان عاجله»؛ بهترین کارهای خیر، آن کار خیری است که زود، بهنگام، انجام بگیرد. از حالا تا عصر ممکن است انسان برایش یک عارضه‌ای پیش بیاید، کاری پیش بیاید، دستپاچه بشود. الان وقت زیادی است؛ در این فرصت - در ساعات اول روز - مردم بروند.^۲

لزوم استفاده از همه‌ی حق در نوشتن نام تعداد نامزد مورد نیاز حوزه‌ی انتخابی

و توصیه‌ی دیگر من هم این است که از همه‌ی حَقشان استفاده کنند. مثلاً در تهران که ماسی نفر را باید انتخاب کنیم، اگر بیست و نه نفر را انتخاب کردیم، در واقع از یک‌سی ام از حق خودمان بهره نبرده‌ایم و استفاده نکرده‌ایم. چه بهتر که از همه‌ی

۱. در دیدار جمعی از پرسنل و فرماندهان نیروی هوایی ارتش
۱۳۸۶/۱۱/۱۹

۲. مصاحبه‌ی خبرنگار صدا و سیما با رهبر معظم انقلاب پس از
اخذ رأی در انتخابات هشتمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی
و انتخابات میان‌دوره‌ای چهارمین دوره‌ی مجلس خبرگان رهبری
۱۳۸۶/۱۲/۲۴

حَقِّ خودمان تا آن جزء آخرش استفاده کنیم؛ یعنی همه‌ی سی نفر را بنویسیم. و همچنین در هر نقطه‌ای، هر تعدادی که نامزد انتخاباتی آنجا هست.^۱

مطلوبیت کشیده نشدن انتخابات به دور دوم
ای کاش همیشه این جور باشد که انتخابات هرگز به دور دوم کشیده نشود که هم هزینه‌ها دوبرابر بشود، هم زحمت مردم دوبرابر بشود؛ لیکن رقابت‌های زیادی بود، رقابت تنگاتنگ بود؛ نتیجه این شد که به دور دوم کشیده شده است. یک بخشی از نمایندگان را هنوز ملت ایران انتخاب نکرده‌اند. مجلس باید کامل شود.^۲

لزوم پرهیز از فعالیت زودهنگام انتخاباتی
بعضی از افراد، از حالا مسائل انتخابات را شروع کردند. با اینکه هنوز خیلی هم مانده، عجله کردند. این مسائل انتخاباتی خیلی مهم است و اهمیتش در نزدیک انتخابات، از جهت حضور در عرصه‌ی انتخابات است؛ اما اهمیت امروزش از جهت مشغول کردن افراد به یکدیگر، گلاویز شدن باهم، بدگویی کردن از همدیگر و منصرف کردن ذهنها از مسائل اصلی است. مراقب باشید.^۳

۱. همان

۲. در دیدار گروه کثیری از کارگران و کارآفرینان ۱۳۸۷/۰۲/۰۴

۳. دیدار جمعی از دانش‌آموزان و دانشجویان در آستانه‌ی سالروز

سیزده آبان ۱۳۸۷/۰۸/۰۸

انتخابات؛ ابزاری برای بالا بردن توان کشور و نه قدرت‌طلبی

یک مطلب هم خطاب به نامزدهای محترمی که یا تا حالا اعلام حضور کرده‌اند یا بعد از این اعلام حضور خواهند کرد، عرض بکنم. کسانی که برای انتخابات خود را نامزد میکنند، بدانند که انتخابات یک وسیله‌ای است برای بالا بردن توان کشور، برای آبرومند کردن ملت؛ انتخابات فقط ابزاری برای قدرت‌طلبی نیست. اگر بناست این انتخابات برای اقتدار ملت ایران باشد، پس نامزدها بایستی به این اهمیت بدهند و این را در تبلیغاتشان، در اظهاراتشان و در حضورشان رعایت کنند. مبدا نامزدها در اثنای فعالیت‌های انتخاباتی خودشان جواری رفتار کنند و حرفی بزنند که دشمن را به طمع بیندازند. رقابتها را منصفانه کنند، حرفها را منصفانه کنند، از جاده‌ی انصاف خارج نشوند. خوب، به‌طور طبیعی هر نامزدی حرفی دارد و حرف مقابل خود را رد میکند؛ این رد و ایراد فی‌نفسه اشکالی ندارد؛ اما مشروط بر اینکه تویش بی‌انصافی نباشد، کتمان حقیقت نباشد. میدان برای همه باز است؛ بیایند در میدان انتخابات خود را بر مردم عرضه کنند. اختیار با مردم است؛ مردم هر جوری که فهمیدند، تشخیص دادند، هشیاری آنها به آنها کمک کرد، **إن شاء الله همان جور عمل خواهند کرد.**^۱

۱. در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حضرت علی بن موسی الرضا(ع)

خائن یا غافل بودن اغتشاش‌گران در فعالیت‌های تبلیغاتی و انتخاباتی

عزیزان من! نامزدهای مختلف هرکدام طرفدارانی دارند، علاقه‌مندانی دارند. علاقه‌مندان این نامزد نمیتوانند اعتراض کنند به علاقه‌مندان آن نامزد که شما چرا به او علاقه‌مندی، به نامزد مورد علاقه‌ی من علاقه‌ای نداری. نه، این جزو افتخارات کشور ماست. افراد گوناگون می‌آیند؛ با منشهای مختلف، با سلايق مختلف، با شیوه‌های گوناگون کار، در مقابل مردم قرار می‌گیرند. یک عده این را می‌پسندند، یک عده آن را می‌پسندند، این افتخار است؛ این خوب است. هرکدام از نامزدهای محترم هم طرفدارانی دارند. بعضیها از این طرفداران متعصب هم هستند، خیلی علاقه‌مند سرسختند به آن نامزد خودشان. خیلی خوب، باشند، حرفی نیست؛ اما مواظب باشید، مراقب باشید که این علاقه‌مندیها به اصطکاک نینجامد؛ به اغتشاش نینجامد. شما دارید برای عقیده‌ی خودتان، برای ایمان خودتان تلاش میکنید؛ نگذارید دشمن این ایمان، دشمن این آرمان از شما سوءاستفاده کند. من شنیدم و اطلاع پیدا کردم که در خیابانها بعضی از جوانان طرفداران نامزدها میروند. حالا من درباره‌ی این رفتن تو خیابانها حرفی نمیزنم. اما مؤکداً میگویم: مبادا این خیابان‌گردیها به مقابله، به مجادله، به درگیری بینجامد؛ مواظب باشید. اگر

کسی دیدید که اصرار براغتشاش و درگیری دارد، بدانید او یا خائن است، یا بسیار غافل است.^۱

اهمیت امنیّت انتخابات و حفظ صبر و وقار و گوش نکردن به شایعات

امنیت انتخابات خیلی مهم است. ماسی سال است انتخابات داریم و بحمدالله همیشه در انتخاباتها، امنیت برقرار بوده است. این خیلی نعمت بزرگی است؛ این ناشی از تفضّل الهی و ناشی از شعور و درک مردم ماست. امروز هم من امیدوارم و از مردم خواش میکنم که توجه کنند، همین امنیت، همین آرامش و همین متانت و سکینه‌ی روحی لازم، در آنها وجود داشته باشد. ممکن است بدخواهانی بخواهند در مراکز رأی تشنج ایجاد کنند؛ هرگونه تشنجی به ضرر صندوقهای رأی تمام خواهد شد؛ یعنی به ضرر آرای مردم و به ضرر مردم است؛ اگر کسانی خواستند چنین تشنجی ایجاد کنند، خود مردم نگذارند و با متانت، با صبر و با حلم و وقار خودشان، مانع بشوند از اینکه خواسته‌ی بدخواهان این ملت عملی بشود.

به شایعات هم خیلی گوش نکنند. من دیدم دیروز و دیشب. در این پیامکهای فراوانی که دست مردم هست. شایعاتی را از قول من نقل میکردند که دروغ محض بود و واقعیت نداشت. آدمهای خوش نیّت و سالم این کارها را نمیکند؛ آدمهای ناسالم از این

۱. در بیستمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره) ۱۴/۰۳/۱۳۸۸

کارها میکنند؛ توی همه‌ی بخشها و همه‌ی گروهها هم کم‌وبیش ممکن است آدم ناسالم- که سوءنیت داشته باشند و حسن‌نیت نداشته باشند- پیدا بشود. به این شایعات هم توجه نکنند. امروز هم ممکن است باز شایعاتی- نسبت به بخشهای مختلف انتخابات- بین مردم وجود داشته باشد؛ ما اعتمادمان در درجه‌ی اول- در اول و آخر- به لطف خدا و به کمک الهی است و از خدای متعال استعانت میکنیم و کمک میخواهیم، و در درجه‌ی بعد، به آگاهی و رشد و هوشیاری مردم است.^۱

لزوم هوشیاری از تبدیل انتخابات به مایه‌ی انشقاق ما باید سعی کنیم، دقت کنیم که انتخابات مایه‌ی انشقاق نشود؛ این حرف اصلی من است. اینکه ما تصور کنیم که یک گروه مثلاً بیست و چهار میلیونی یک طرفند، یک گروه چهارده میلیونی یک طرفند، این به نظر من یک خطای بسیار بزرگی است؛ قضیه این جور نیست. همه در یک طرف قرار دارند. آن کسانی که به رئیس‌جمهور منتخب این دوره از انتخابات رأی دادند، همان قدر وابسته به انقلاب و کشور و نظامند، که آن کسانی که رأی ندادند. مجموعه‌های مردمی، فرزندان این کشورند؛ فرزندان این ملتند. این خطاست که ما این دو مجموعه‌ی

۱. مصاحبه رهبرانقلاب پس از شرکت در دهمین دوره‌ی انتخابات

رأی دهنده را که یک عده‌ای رأی به یک نامزدی دادند، یک عده‌ای رأی به آن نامزد ندادند، اینها را ما متخاصم و متقابل فرض کنیم؛ نه، در یک مسئله‌ای، در یک گزینشی، اینها سلیقه‌شان یک جور نبوده، لکن در اصل قضیه، در اعتقاد به نظام، در پشتیبانی از جمهوری اسلامی، همه‌ی اینها باهم یکی هستند. ما نگاه کنیم به رأی قریب چهل میلیونی مردم در این دوره؛ این مهم است.

من معتقدم همه‌ی ما وظیفه داریم این را پاسداری کنیم. یعنی این اتحاد ملی را در گفتن و اعلام صریح حمایت از نظام اسلامی را، دست کم نگیریم؛ این چیز بسیار مهمی است. امروز نظام اسلامی نشان دارد میدهد که مردم سالاری واقعی در او حکم فرماست. مردم می‌آیند می‌نشینند پای صحبت نامزدهای مختلف، گوش میکنند، بعد در حدود شاید ده روز، پانزده روز، در خیابانها حضور فعال دارند. این به نظر من خیلی مسئله‌ی مهمی است. ما باید به این شبهای گوناگون و متعددی که در خیابانهای تهران و بعضی از شهرستانهای دیگر مردم جمع میشدند و بعضی از این نامزد، بعضی از آن نامزد حمایت میکردند، شعار میدادند و هیچ‌گونه درگیری بین اینها وجود نداشت، افتخار بکنیم؛ این خیلی چیز مهمی است. مردم ما اینند؛ اختلاف سلیقه هم دارند، نظرات مختلفی هم نسبت به نامزدهای مختلف دارند، اما با همدیگر هم کار میکنند. آقای مهندس

موسوی برای من نقل میکردند که توی یک خیابانی که ایشان میرفته، ماشینی با ماشین ایشان همراه میشوند. آنها شروع میکنند حرفی و شعاری را که علیه آقای موسوی بوده، با خنده گفتن، آقای موسوی گفت من هم خندیدم و به آنها دست تکان دادم این جوری و عبور کردم. خوب، این فضا خیلی فضای خوبی است. این فضا بعد از انتخابات نباید تبدیل بشود به فضای خصومت و تقابل؛ عده‌ای این را میخواهند در جامعه تحقق ببخشند. این خلاف واقع است.

آن کسانی که اجتماع میکنند برای حمایت از یک نامزد، با آن کسانی که اجتماع میکنند برای حمایت از نامزد دیگر، هر دو ملت ایرانند، گروههایی از مردمنده؛ ما باید با این دید نگاه کنیم. آرای هم دارند؛ یک جمعی رأی به این دادند، یک جمعی رأی به آن دادند. البته قاعده‌ی مردم‌سالاری این است که اکثریت بر اقلیت در مقام عمل تقدم پیدا میکند؛ یعنی آن کسی که اکثریت به او رأی دادند، او مسئولیت را به عهده میگیرد؛ این قاعده‌ی مردم‌سالاری است. اما این به معنای ایجاد تراحم و ایجاد تعارض و دشمنی نیست. با ایجاد دشمنی همه‌تان مقابله کنید. این مخصوص یک نامزد یا یک ستاد یا یک مجموعه نیست؛ همه وظیفه دارند که با ایجاد نفاق و دشمنی و کدورت مقابله کنند. بله، ممکن است کسانی - همان طور که حالا آقایان هم ذکر کردید - اشکالات و اعتراضاتی را بر مجاری گوناگون امور در انتخابات ثبت کرده باشند و

اعتراض داشته باشند، که البته، راههای قانونی وجود دارد. رسیدگی به اینها حتماً باید انجام بگیرد. مواردی را آقایان ذکر کردید. من درخواست میکنم از آقایان مسئول در وزارت کشور و همچنین در شورای نگهبان که به این موارد دقیقاً رسیدگی کنند. اگر چنانچه بعضی از اشکالات، مقتضی این هست که پاره‌ای از صندوقها بازشماری بشود، اشکالی ندارد. حالا مثلاً یک مورد را آقایان ذکر کردند که آن شخص گفته که رأی فلان نامزد این تعداد است، بعد در شمارش تعداد دیگری معرفی شده؛ خیلی خوب، کاری ندارد؛ صندوقهای مورد اشکال را، یا به طور تصادفی تعدادی از صندوقها را بازشماری کنند؛ خود نمایندگان ستادها هم حضور داشته باشند و ببینند، تا اطمینان کامل برای همه حاصل بشود.^۱

اشتباه صدا و سیما در شروع زودهنگام تبلیغات

انتخاباتی در سال ۸۸

توهمین قضایای انتخابات، خوب، تبلیغات انتخاباتی مثلاً باید یک ماه یا بیست روز قبل از شروع انتخابات انجام بگیرد؛ اما از پیش از عید نوروز تبلیغات انتخاباتی شروع شد! همین تلویزیونی هم که مورد انتقاد بعضی از دوستان است، متأسفانه منعکس میکرد؛ بنده موافق هم نبودم. این را هم شما

۱. در دیدار نمایندگان نامزدهای دهمین دوره‌ی انتخابات ریاست

خیال نکنید که حالا بنده چون رئیس صدا و سیما را انتخاب میکنم، همه‌ی برنامه‌های صدا و سیما را می‌آورند، دانه‌دانه بنده نگاه کنم، امضا کنم. نخیر، از خیلی از برنامه‌های صدا و سیما بنده راضی هم نیستم؛ از جمله، از همین من راضی نبودم که از سه ماه قبل از انتخابات - انتخابات بیست و دوم خرداد بود - از ماه اسفند، بلکه زودتر از اسفند، بعضی از سفرهای تبلیغاتی و حرفه‌ایی که زده شد و تظاهراتی که میشد و مجادلاتی که انجام میگرفت، از تلویزیون پخش شود، که متأسفانه تو تلویزیون پخش شد؛ به خاطر همین، که یعنی ما آزاداندیشیم! اینها توهم است؛ این جنجال‌آفرینی در داخل کشور است. جنجال فکری غیر از مباحثات صحیح است.^۱

اهمیت ترمیم زخمهای دوران انتخابات پس از اتمام رأی‌گیری

وظیفه‌ی ما در درجه‌ی اول، حفظ اتحاد کلمه است. انتخابات با همه‌ی محسناتی که دارد و با شور و هیجانی که در جامعه ایجاد میکند - که یکی از بزرگ‌ترین حماسه‌ها را در طول سالها به وجود می‌آورد - معمولاً در هر دوره‌ای این عارضه را هم دارد که بین گروهها و افرادی از مردم دل‌تنگی‌هایی ایجاد میکند؛ بین جناحها دل‌تنگی ایجاد میشود؛ بین گرایشهای فکری و سیاسی دل‌تنگی‌هایی ایجاد میشود؛ بین

۱. در دیدار جمعی از نخبگان علمی کشور ۰۶ / ۰۸ / ۱۳۸۸

سلايق گوناگون- ولو با خط مشی واحد- دل تنگيهايی به وجود می آید؛ بين اشخاص و افراد دل تنگيهايی به وجود می آید. ما باید بسرعت این عارضه را ترميم کنیم. این ترميم هم دست یک نفر نیست که بگويم کدام سازمان، کدام مقام و کدام دستگاہ این کار را بکند؛ این به عهدهی همه است. در درجهی اول هم وظیفهی سنگین تر به عهدهی افرادی است که شأن بالاتری دارند.

همان طور که حضرت آقای مشکینی به درستی بیان کردند، ماها برحسب موقعیت حساس تری که داریم، وظیفه مان در همه ی موارد- از جمله در این مورد- سنگین تر است. سعی کنیم آنچه را که در دوران انتخابات از دل تنگيها و کدورتها به وجود آمده و احیاناً زخمهايی بر دلها و جانها خورده، التیام دهيم. هر وقتی هم یک طور و یک شکل است. من همین الان در داخل کشور سياستها و جهت گيرهايی را مي بينم که درست عکس این دارند برنامه ریزی میکنند؛ اینها دوست نیستند و نمیتوانند دوست باشند. برای ایجاد تفرقه ی هر چه بیشتر دارند برنامه ریزی میکنند. نخبگان کشور؛ چه مسئولان دولتی، چه مسئولان روحانی، چه نمایندگان مجلس شورای اسلامی، چه نمایندگان محترم خبرگان، چه دستگاہهای گوناگون دیگر، چه صاحب نظران سیاسی و شخصیتهايی که تأثیر دارند، منبر تبلیغی و سیاسی دارند؛ وظیفه ی همه است که بیش از پیش برای ایجاد وحدت تلاش

کنند. چرا بیش از قبل؟ چون بالاخره این کدورتها و شکافها به وجود آمده است و باید ترمیم شود و التیام پیدا کند.^۱

شنبه‌ی پس از انتخابات: روز مهربانی و بردباری

هواداران نامزد پیروز و دیگران

به همه‌ی آحاد مردم و به‌ویژه جوانان عزیز که سرزنده‌ترین نقش‌آفرینان این حادثه‌ی شورانگیز بودند، توصیه می‌کنم که کاملاً هشیار باشند. همواره باید شنبه‌ی پس از انتخابات، روز مهربانی و بردباری باشد. چه طرفداران نامزد منتخب و چه هواداران دیگر نامزدهای محترم، از هرگونه رفتار و گفتار تحریک‌آمیز و بدگمانانه پرهیز کنند.^۲

مخفی بودن رأی رهبری

رهبری، یک رأی بیشتر ندارد. بنده‌ی حقیر مثل بقیه‌ی مردم، یک رأی دارم؛ این رأی هم تا وقتی که در صندوق انداخته نشود، هیچ‌کس از آن مطلع نخواهد بود. حالا ممکن است آن کسانی که صندوق دست آنها است، بعد باز کنند، خط این حقیر را بشناسند، بفهمند بنده به چه کسی رأی دادم؛ اما تا قبل از رأی دادن، کسی مطلع نخواهد شد. این جور نیست که

۱. در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری ۱۷/۰۶/۱۳۸۴

۲. پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی به مردم پس از برگزاری دهمین

دوره‌ی انتخابات ریاست جمهوری ۲۳/۰۳/۱۳۸۸

کسی بیاید نسبت بدهد که رهبری نظرش به فلان است، به بهمان نیست. اگر چنین نسبتی داده شد، این نسبت درست نیست. البته این روزها با این وسایل عجیب رسانه‌ای کنونی - این پیامکها و امثال اینها - متأسفانه حرفهای گوناگون، نسبتهای گوناگون به اشخاص گوناگون، رواج دارد. گاهی ممکن است یک نفر هزاران پیامک بفرستد. برای من گزارش دادند که ممکن است در ایام انتخابات، روزی چند صد میلیون پیامک رد و بدل شود. مراقب باشید، تحت تأثیر این چیزها قرار نگیرید؛ نگاه کنید، تشخیص بدهید، اصلح را بشناسید و برای ادای تکلیف، اسم او را به صندوق رأی بیندازید. البته هرکسی و یا فعالان سیاسی میتوانند دیگران را هم با نظر خودشان هم‌رأی کنند - این اشکالی ندارد - اما از حقیر کسی چیزی در این زمینه نخواهد شنید. در عین حال، مردم میتوانند به همدیگر بگویند، سفارش کنند، تأکید کنند، توصیه کنند، یکدیگر را توجیه کنند و به هم کمک کنند برای شناخت اصلح. به هر حال، آنچه که ملاک عمل است، رأی آحاد مردم است.^۱

۱. در حرم مطهر رضوی ۱۳۹۲/۰۱/۰۱